

prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med., Ministar
zdravstva
Ksaver 100a, Zagreb
kabinet@miz.hr

24. svibnja 2021.

Predmet: Otvaranje zdravstvenih ustanova za pratnju na porodu i boravak roditelja uz bolesno dijete

Poštovani ministre,

usprkos pozitivnoj epidemiološkoj slici, sve većem broju cijepljenih osoba, te činjenici da su kafići i restorani otvoreni za posjetitelje, ponovo naglašavamo daje većina rodilišta i bolnica i dalje zatvorena za pratnju na porodu i roditelje bolesne djece. Prema informacijama kojima raspolaže udruga Roda, pratnja na porodu u 16 od 29 hrvatskih rodilišta i dalje nije moguća. U rodilištima gdje je pratnja moguća, uvjeti pod kojima se isti odvijaju znatno se razlikuju. Naime, u nekim rodilištima (npr. Rijeka, Čakovec, Pula, Pakrac) koriste se razumni uvjeti za pratnju na porodu, poput popunjavanja epidemiološkog upitnika, mjerenja temperature i nošenja FFP2 maske, uzimanja uzorka za brzi antigenski test (najčešće besplatno za osobu u pratnji) i negativan nalaz. S druge strane, u nekim rodilištima (npr. u Osijeku) pratnja se omogućava pod uvjetima koje gotovo nije moguće zadovoljiti, primjerice da osoba u pratnji ima negativan nalaz PCR testa ne stariji od 48 sati (a kojeg, osim što je skup, često nije moguće vremenski uskladiti s početkom poroda), uvjet da je prošlo 15 dana od primitka druge doze cjepiva protiv COVID-19 ([tek 7% stanovništva je primilo dvije doze cjepiva protiv COVID-19](#), i to mahom stariji građani), ili pak da je osoba pohađala bolnički tečaj koji se nije održao više od 6 mjeseci.

Kad je skrb za djecu pacijente u pitanju, mnogi bolnički odjeli širom Hrvatske i dalje ne omogućavaju boravak odrasle osobe uz dijete pa čak ni posjete. Posebno upozoravamo na praksu odvajanja majki od prijevremeno rođene djece kad se, u slučajevima potrebe boravka djeteta na NICU odjelu, majka otpušta kući i onemogućavaju joj se i boravak uz dijete i redoviti posjeti djetetu u bolnici. Dok su istovremeno svi NICU odjeli opremljeni svom potrebnom opremom za provođenje klokan njege, te se klokan njega promovira kao najbolji način skrbi za prijevremeno rođenu djecu, u praksi se onemogućava. Sve ovo imat će dugoročne posljedice po psihičko zdravlje i majki i djece, o čemu sustav uopće ne vodi brigu.

Podsjećamo da europska i svjetska stručna javnost, uključujući SZO, UNICEF te britanski Kraljevski zbor za porodništvo i ginekologiju (RCOG) i Kraljevski zbor za pedijatriju i zdravlje djece od početka pandemije imaju vrlo jasan i nepromijenjen stav - skrb trudnica i roditelja treba se odvijati u uvjetima koji jamče dostojanstvenu skrb, uz odabranu pratnju, uz mogućnost da odmah po porodu dobiju svoje dijete u kontakt koža na kožu, da tijekom boravka u rodilištu ili bolnici majke ne budu odvojene od djeteta te da imaju svu podršku za uspostavu dojenja.

U zemljama poput Slovenije, Austrije, Nizozemske i Velike Britanije, boravak roditelja koji nema simptome bolesti COVID-19 uz bolesno dijete ni u jednom trenutku nije doveden u pitanje te praksu sličnu našoj susrećemo isključivo u zemljama regije u kojima prava pacijenata nisu razvijena.

Stoga, u situaciji kada se mjere značajno relaksiraju u svim drugim područjima našega života, ponavljamo naše zahtjeve koje ignorirate od početka pandemije, dakle više od godinu dana, u kojima tražimo da:

- pošaljete svim bolničkim odjelima u Hrvatskoj naputak u kojem naglašavate da je za zdravlje i oporavak djeteta iznimno važno da uz sebe ima blisku osobu tijekom liječenja ili pretraga te da su dužni omogućiti i osigurati boravak roditelja uz hospitalizirano dijete, umjesto da to prisustvo obeshrabruju ili onemogućavaju,
- pošaljete svim rodilištima dopis u kojem naglašavate da su prednosti osobe u pratnji na porodu velike za majku i za dijete te da je vrijeme da otvore svoja vrata pratnji, uz razumne i znanstveno utemeljene epidemiološke mjere,
- hitno pokrenete usklađenje praksa u rodilištima i bolnicama s praksama temeljenima na znanstvenim dokazima, u skladu s već spomenutim europskim i svjetskim smjernicama, te osigurate ostvarenje prava na pratnju na porodu, neodvajanje roditelja i novorođenčadi te pravo na hospitalizaciju djece u pratnji jednog roditelja na razini cijele Hrvatske i tako to pravo zaštitite od samovolje i internih praksa pojedinih institucija.

Molimo je Vas da nas obavijestite o poduzetim koracima, kako bismo mogle dalje informirati naše članice i članove, te javnost koja prati naš rad i očekuje pozitivne promjene.

S poštovanjem

Roditelji u akciji - Roda

Na znanje:

- 1) Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić
- 2) Pravobraniteljica za djecu Helena Pirnat Dragičević
- 3) Savez Društava Naša djeca, Projekt Za osmijeh djeteta u bolnici
- 4) Ministarstvo zdravstva Nacionalno povjerenstvo za dojenje, Josip Grgurić, predsjednik
- 5) Hrvatsko pedijatrijsko društvo Aida Mujkić, predsjednica društva, Julije Meštrović, prvi dopredsjednik
- 6) UNICEF Regina M. Castillo, predstojnica UNICEF-a u Hrvatskoj
- 7) Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju
- 8) Hrvatsko društvo za perinatalnu medicinu